

Beleidskader kamperen Terschelling

2025-2026

Colofon

Citeertitel beleidsplan : Beleidskader kamperen Terschelling

Status :

Datum inwerkingtreding :

Auteur :

Referentiegroep :

Gemeente Terschelling

Postbus 14

8880 AA West-Terschelling

T. +31 (0) 562 446244

M. gemeente@terschelling.nl

www.terschelling.nl

Inhoud

1. Beleidskader kamperen	4
1.1 Totstandkoming	4
1.2 Vervolg	5
2. Analyse huidige situatie	6
2.1 Geschiedenis en landschap	6
2.2 Kampeertypen	7
3. Uitgangspunten	8
3.1 Kamperen is in balans met leefbaarheid en natuur op Terschelling	8
3.2 Kamperen is ingepast in het Terschellinger landschap	9
3.3 Ruimte voor ondernemen in de kampeersector	9
3.4 Oog voor maatschappelijke opgaven	9
4. Richtlijnen	10
4.1 Ruimte voor kamperen	10
4.2 Kampeertypen	10
4.3 Kampeerterrein	11
4.4 Kamperen bij de boer	12
Conclusie	13
Vervolg	14

1. Beleidskader kamperen

De toeristische sector is de economische kurk waar Terschelling op drijft. Kamperen vormt een belangrijk onderdeel van het toerisme. Het kampeerbeleid stamt uit 2010 en sluit niet meer aan bij de huidige behoeften. Daarom wordt het kampeerbeleid geactualiseerd. Dit document is het beleidskader voor kamperen op Terschelling. Het doel is om sturing te geven aan de toekomst van kamperen. Het geeft dus een duidelijke beleidsrichting.

Het beleidskader is het vervolg op de 'Startnotitie gemeentelijke uitgangspunten' (bijlage 1), waarin de uitgangspunten van de gemeente (op basis van bestaand beleid) worden weergegeven. Voor het beleidskader zijn de gemeentelijke uitgangspunten getoetst en verrijkt met input van ondernemers en bewoners. Op basis hiervan zijn per thema een of meerdere uitgangspunten opgesteld. De volgende stap is het opstellen van beleidsregels die de uitvoering van het kader borgen.

1.1 Totstandkoming

Samen met inwoners en ondernemers is dit beleidskader tot stand gekomen. Het participatieproces vormt een belangrijk onderdeel bij het maken van nieuw beleid. Zowel ondernemers als bewoners zijn actief betrokken.

Er is een klankbordgroep opgericht. Deze bestaat uit afvaardigingen van diverse organisaties op het eiland. Zij representeren elk een achterban en vertegenwoordigen daarmee het eiland en de verschillende stakeholders van de kampeersector. De klankbordgroep heeft op meerdere momenten meegedacht en input geleverd. De klankbordgroep is op vijf momenten benaderd. Namelijk tijdens de kick-off bijeenkomst, tijdens een sessie over de thema's en drie keer bij het bespreken van het conceptdocument.

Naast de klankbordgroep zijn ook inwoners betrokken. Er is een inloopavond georganiseerd waar inwoners hun mening konden geven over de diverse thema's. Daarnaast is er een enquête uitgezet. De digitale vragenlijst is ingevuld door ruim 300 respondenten waarvan er ca. 150 inwoner zijn van gemeente Terschelling. De vragen hadden betrekking op de volgende thema's:

- Ruimte voor kamperen;
- Aantal en verdeling kampeertypen;
- nrichting van het kampeerterrein.

1.2 Vervolg

Na het beleidskader kamperen worden er beleidsregels voor het kampeerbeleid opgesteld. De beleidsregels geven een concrete uitwerking van de beleidsrichting in het kader. De beleidsregels geven inzicht in de mogelijkheden voor kamperen. Ook betreft deze uitwerking toetsbare en bij voorkeur kwantificeerbare criteria voor de vergunningverlening voor verschillende vormen van kamperen. Het kader en de beleidsregels voor kamperen op Terschelling moeten altijd in samenhang worden bekeken. Het beleidskader wordt vastgesteld door de gemeenteraad. De beleidsregels worden door het college vastgesteld. De beleidsregels met een ruimtelijk component worden later ook geborgd in het omgevingsplan.

2. Analyse huidige situatie

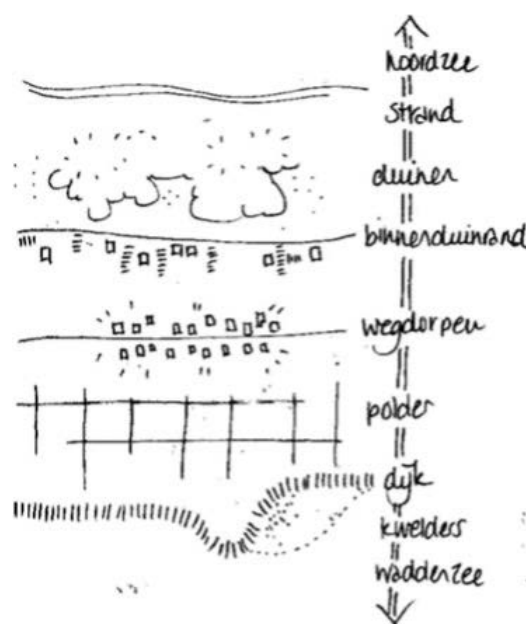
Het huidige (en nieuwe) kampeerbeleid gaat specifiek over het kamperen op Terschelling. Dit betreft alle gronden die in het bestemmingsplan zijn aangeduid als 'Recreatie – 1 (kampeerterreinen)'. Dit zijn terreinen die zijn ingericht voor het plaatsen of geplaatst houden van kampeermiddelen ten behoeve van recreatief nachtverblijf. Dit betekent dat de vakantieparken (Recreatie – 2 (recreatiewoningenterreinen)) niet vallen onder het kampeerbeleid.

2.1 Geschiedenis en landschap

Terschelling kenmerkt zich als een zeer gevarieerd eiland met onder andere bossen, brede stranden, polders, duinen en duinvalleien. Het huidige landschap laat nog veel zien van haar ontstaansgeschiedenis. De oude structuren op het eiland geven een unieke beleving en zijn daarom ook als belangrijke kernwaarde getypeerd. Het is van belang om dit landschap zo veel mogelijk te behouden.

De ontstaansgeschiedenis van Terschelling is nog altijd terug te lezen in de ruimtelijke structuur van het eiland. De basis ligt in de duidelijke verdeling van gebiedstypologieën, van noord naar zuid én van oost naar west. Van noord naar zuid zien we de volgende landschappen:

- Strand
- Duinen
- Binnenduinrand
- (Weg)dorpenlandschap op de kwelderwal
- Polders (Jonge Zeepolders)
- Kwelders
- Wad

Kenmerkend is het snoer van dorpen tussen West-Terschelling en Oosterend. De bebouwing ligt op voormalige kwelderwallen. Deze lagen hoger in het waddegebied en vormden een stabiele en veilige ondergrond om op te bouwen.

Tussen de kwelderwallen lagen slenken van het waddensysteem. Deze zijn als open ruimten tussen de dorpen nog steeds te herkennen. Naar Oosterend toe liggen de dorpen steeds dichtertegen, of soms zelfs in, de binnenduinrand.

2.2 Kampeertypen

Op Terschelling wordt op dit moment onderscheid gemaakt tussen de volgende typen kamperen. In paragraaf 4.2 wordt de beoogde situatie uitgelegd.

Toeristische plaats: Hier mag een kampeermiddel, tussen april-oktober, maximaal 3 maanden staan.

- Geen regels voor hoeveelheden, aantal vierkante meter staat in de vergunning;
- In de beleidsregels staat een nadere specificatie over "jeugdkamperen". Dit zijn terreinen die specifiek ingericht zijn voor jeugdkamperen. Hier zijn geen groeimogelijkheden in kwaliteit en kwantiteit van het kampeerterrein conform huidige regels.

Seizoensplaats: Hier mag een kampeermiddel tussen 1 maart tot 1 november staan.

- Geen regels voor hoeveelheden, aantal vierkante meter staat in de vergunning.

Jaarstandplaatsen: Hier mag een kampeermiddel gedurende het gehele jaar aanwezig zijn.

- De terreinen voor jaarstandplaatsen mogen maximaal 50 procent van de totale oppervlakte voor kampeerplaatsen op het eiland zijn (50-50 regel).
- Terreinen voor jaarstandplaatsen mogen voor maximaal 15 % bebouwd zijn en een caravan mag maximaal 45 m² zijn.

Kamperen bij de boer: Dit zijn boeren kampeerterreinen welke een nevenactiviteit zijn van de agrarische bedrijvigheid.

- Maximaal op 7 locaties toegestaan met maximaal 10 toeristische plaatsen per kampeerterrein.

3. Uitgangspunten

Het nieuwe kampeerbeleidskader van Terschelling bestaat uit de volgende uitgangspunten:

- Toerisme is in balans met leefbaarheid en natuur op Terschelling;
- Kamperen is ingepast in het Terschellinger landschap;
- Ruimte voor ondernemen in de kampeersector;
- Oog voor maatschappelijke opgaven.

3.1 Kamperen is in balans met leefbaarheid en natuur op Terschelling

Terschelling is qua oppervlakte bijna de grootste gemeente van Nederland, maar heeft iets minder dan 5.000 inwoners. Het is een toeristische gemeente, met jaarlijks ca. 500.000 bezoekers. Veel inwoners van Terschelling werken dan ook in de toeristische sector.

Op Terschelling is de oppervlakte voor ruimtelijke ontwikkelingen beperkt. Dit betekent dat er zorgvuldige afwegingen noodzakelijk zijn als het gaat om ruimtegebruik. Meer ruimte voor toerisme betekent meer druk op de leefbaarheid, de agrarische sector en natuur. Het feit dat Terschelling aan de rand van de Waddenzee ligt (Unesco Werelderfgoed) en voor een groot deel uit Natura 2000- en NNN-gebied bestaat, geeft aan dat de natuur uniek en van grote waarde is. De karakteristieke verscheidenheid in natuur en landschap is onderdeel van de identiteit van Terschelling en moet behouden blijven. De instandhouding van het eilander karakter en authenticiteit maakt onderdeel uit van de toeristische aantrekkingskracht. De natuur is één van de belangrijkste redenen waarvoor toeristen naar Terschelling komen. Afbreuk van de natuurlijke waarden op het eiland moet dan ook voorkomen worden.

Omdat toerisme een belangrijk onderdeel is van de economie van het eiland, is het noodzakelijk de kampeersector gezond te houden. In de praktijk betekent dit dat inspelen op de ontwikkelingen in de markt belangrijk is en dat er ook behoefte is aan ontwikkelruimte. Dit kan zowel interne ontwikkeling zijn als fysieke uitbreiding. Hierbij moeten altijd de belangen tussen de verschillende functies op het eiland in balans zijn.

Toerisme, natuur, ontwikkeling en leefbaarheid zijn met elkaar verbonden. Duurzame ontwikkeling van Terschelling vraagt om een afstemming tussen de verschillende belangen.

3.2 Kamperen is ingepast in het Terschellinger landschap

In de ontwikkeling van het kamperen geven we meer aandacht aan de landschappelijke zone waarin de kampeerterreinen zich bevinden. Het merendeel van de kampeerterreinen bevindt zich binnen de binnenduinrand. Hierdoor gaan ze op in de omgeving, zeker in de zomer als er blad aan de bomen is. In de polders bevinden zich ook kampeerterreinen. De polder heeft een open landschap welke karakteristiek is voor Terschelling en beschermd moet worden. Daarom mogen er geen volwaardige kampeerterreinen in de open polder komen.

3.3 Ruimte voor ondernemen in de kampeersector

Kampeerondernemers willen met de markt mee bewegen, om toekomstbestendig te zijn en zo een bijdrage te leveren aan de economie van het eiland.

Waar voorheen kamperen nog bestond uit mensen die met een tent of caravan naar het eiland gingen, is deze groep tegenwoordig veranderd en gediversifieerd, meer hierover leest u in het gastenonderzoek van 2023 (bijlage 2). Het type logiesaccommodaties verandert. Daarnaast verdwijnen de traditionele doelgroepen; er zijn veel meer niches met wisselende wensen en behoeften. Kwaliteit blijft van belang. Het is aan de kampeerondernemers om in te spelen op de veranderende vraag van de kampeerdere om te zorgen dat de toeristen naar het eiland blijven komen. Vernieuwing, innovatie en professionalisering zijn noodzakelijk om mee te kunnen bewegen met de ontwikkelingen in de kampeersector en de wensen van kampeerdere.

3.4 Oog voor maatschappelijke opgaven

We vinden het erg belangrijk dat de ontwikkeling van de kampeersector op een positieve manier bijdraagt aan maatschappelijke opgaven. Hierin wordt aangesloten bij de Sustainable Development Goals (SDG). Zo wordt er met een brede blik gekeken naar de impact van de kampeersector op het eiland. Er is bijvoorbeeld aandacht voor circulariteit en duurzaamheid, maar ook natuur, welzijn van bewoners, gezondheid, economische groei, toekomstbestendige banen of leefbaarheid.¹

¹ <https://www.sdgnederland.nl/de-17-sdgs/>

4. Richtlijnen

Richtlijnen vormen de basis van het kader. Per richtlijn wordt de koers voor de toekomst weergegeven, en wordt er een doorkijk gegeven naar de beleidsregels. De doorkijk naar de beleidsregels zijn niet uitputtend. Er wordt naast de genoemde zaken onder andere bij de uitwerking van de regels nog gekeken naar parkeren, (eventueel ondergeschikte) detailhandel, fietsverhuur en eventuele horeca op kampeerterreinen. Voor kamperen bij de boer volgen er aparte richtlijnen en bijbehorende regels.

4.1 Ruimte voor kamperen

Koers naar de toekomst

We willen zorgvuldig omgaan met het beperkte ruimtegebruik op het eiland. Er zijn verschillende functies die elk ruimte vragen en deze moeten in balans zijn, nu en in de toekomst.

Is er ruimte?

Doorkijk naar de beleidsregels

- We blijven vasthouden aan 11 ha uitbreidingsruimte;
- Los van de uitbreidingsgebieden is ook maatwerk mogelijk. Hierbij houden we de huidige voorwaarden in wijzigingsbevoegdheid in stand;
- De transformatie van R1 naar R2 is alleen nog mogelijk met een goede ruimtelijke onderbouwing.

4.2 Kampeertypen

Koers naar de toekomst

We willen meer ruimte geven aan de markt, maar ook voorkomen dat het eiland vol komt te staan met permanente kampeeraccommodaties, omdat deze een blijvende impact hebben op het landschap. Daarom maken we onderscheid tussen seizoensplaatsen en jaarplaatsen.

Welk type kamperen komt er?

Doorkijk naar de beleidsregels

- We gaan het aantal kampeertypen samenvoegen tot twee, namelijk seizoensplaatsen en jaarplaatsen. Dit om meer duidelijkheid en flexibiliteit te geven aan de sector.

4.3 Kampeerterrein

Koers naar de toekomst

We vinden het belangrijk om de balans van de verschillende kampeervormen te bewaren. Dit houdt de kampeer sector robuust en zorgt ervoor dat het eiland aantrekkelijk blijft voor een breed publiek. Daarom willen wij zowel voldoende seizoensplaatsen als jaarplaatsen behouden op het eiland.

We zetten in op een kampeersector die past bij de vraag van de toerist én het eiland. Duurzaamheid en biodiversiteit laten we sterker terug komen in de regels voor het kampeerterrein. Denk hierbij aan inheemse randbepanting en het gebruik van binnenmatten voor maatvoering, zodat extra isolatie niet afgaat van het aantal m².

Hoe wordt het terrein ingericht?

Doorkijk naar de regels

- We laten de 50/50 regeling los maar dit wordt wel gereguleerd in de regels, uitbreiding van jaarstandplaatsen wordt per kampeerterrein getoetst op ten minste: landschappelijke inpasbaarheid, waar mogelijk natuur-inclusief en duurzaam bouwen, ruimtelijke kwaliteit, redelijke eisen van welstand.
- Omzetting naar jaarstandplaatsen wordt in alle gevallen beperkt tot maximaal 2 ha per kampeerterrein;
- We gaan de maatvoeringen voor jaarplaatsen verruimen naar 60m² bruikbaar vloeroppervlak en maatvoeringen voor beheergebouwen verruimen we naar maximaal 5% van de oppervlakte van het kampeerterrein;
- De bestaande regels voor beplanting worden uitgebreid met de randvoorwaarde dat deze inheems moet zijn, bijvoorbeeld Zwarte Els. Bij uitbreidingsplannen kan hiervan worden afgeweken op basis van een landschappelijk inpassingplan.
- Safaritenten of daarmee vergelijkbare tenthuisjes mogen jaarrond blijven staan mits deze op plekken van jaarplaatsen geplaatst worden. De oppervlaktes van de safaritenten worden daarmee meegerekend voor de oppervlaktes voor jaarplaatsen. Safaritenten op seizoensplaatsen moeten worden afgebroken buiten het seizoen.
- Jeugdcampings krijgen in het beleid geen uitzonderingspositie meer en zullen worden gezien als reguliere campings die hoofdzakelijk jeugd bedienen.

4.4 Kamperen bij de boer

Koers naar de toekomst

Kamperen bij de boer blijft ondergeschikt aan de agrarische bedrijfsvoering, maar wordt binnen de bestaande kaders wel mogelijk voor alle agrariërs.

Doorkijk naar de beleidsregels

- Maximaal 10 kampeerplekken per camping;
- Enkel seizoensplaatsen mogelijk.
- Verruiming van de toegestane kampeermiddelen, nu ook voor tenten, campers, caravans en vergelijkbare kampeer middelen.

Conclusie

De gemeente heeft de verantwoordelijkheid om de balans te vinden tussen verschillende ambities die ruimte vragen. Er is een grote woonopgave, vraag naar extra landbouwgronden voor het inzetten van de extensivering en er is behoefte aan ruimte om Terschelling klimaatadaptief te maken en veilig en leefbaar te houden voor de toekomst. We willen met dit nieuwe kampeerbeleid meebewegen met de ondernemers, terwijl de balans tussen de functies op het eiland in stand blijft.

Met dit beleidskader geeft de gemeente de kampeerondernemers meer ruimte om in te zetten op innovatie en interne veranderingen. Daarnaast wil de gemeente dereguleren om meer duidelijkheid te geven aan de ondernemers en eilanders. Minder en duidelijkere regels moeten hiervoor zorgen.

Vervolg

Het kader vormt de beleidsrichting die de gemeente voor de toekomst inzet. Deze richtlijnen worden in de volgende stap, de beleidsregels, vertaald naar praktisch uitvoerbare regels.